

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN CHUYỂN ĐỔI SỐ QUỐC GIA TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Trần Ngọc Hải
Trường Chính trị tỉnh Điện Biên

Tóm tắt: Để hiện thực hoá khát vọng xây dựng đất nước trong kỷ nguyên mới – kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Công tác tuyên truyền về chuyển đổi số quốc gia cần được chú trọng, tìm ra những giải pháp căn cơ để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, đưa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về chuyển đổi số quốc gia đến từng người dân, doanh nghiệp, tạo thành đột phá chiến lược trong việc xây dựng Chính phủ số, xã hội số, doanh nghiệp số, kinh tế số hiệu quả, thiết thực ở nước ta trong thời gian tới.

Từ khoá: Giải pháp, nâng cao, hiệu quả, tuyên truyền, chuyển đổi số quốc gia.

SOME SOLUTIONS TO IMPROVE THE EFFECTIVENESS OF NATIONAL DIGITAL TRANSFORMATION PROPAGANDA WORK IN THE CURRENT PERIOD

Tran Ngoc Hai
Provincial School of Politics, Dien Bien Province

Abstract: To realize the aspiration of building the country in the new era - the era of national development. Propaganda work on national digital transformation needs to be focused on, finding fundamental solutions to improve the effectiveness of propaganda work, bringing the Party's guidelines and policies, the State's policies and laws on national digital transformation to every citizen and enterprise, creating a strategic breakthrough in building an effective and practical digital government, digital society, digital enterprise, digital economy in our country in the coming time.

Keywords: Solutions, improve, effectiveness, propaganda, national digital transformation.

Nhận bài: 08/06/2025

Phản biện: 13/05/2025

Duyệt đăng: 16/06/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trước bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra mạnh mẽ trên quy mô toàn cầu, chuyển đổi số không chỉ là xu hướng phổ biến, mà còn là yêu cầu tất yếu, khách quan đối với mỗi quốc gia và trong mọi lĩnh vực. Thực tế, nhiều chuyển biến to lớn về năng suất lao động, nhu cầu, tâm lý, thói quen của nhân dân cũng như các mô hình sản xuất kinh tế đang dần được hình thành, trực tiếp thể hiện vai trò và tác động to lớn của chuyển đổi số đến đời sống xã hội và mọi ngành, nghề hiện nay. Xác định, chuyển đổi số là phương thức quan trọng để thực hiện ý chí, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong những thập niên tới, Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm đến chuyển đổi số trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Để hiện thực hoá khát vọng xây dựng đất nước trong kỷ nguyên mới – kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Công tác tuyên truyền về chuyển đổi số quốc gia cần được chú trọng, tìm ra những giải pháp căn cơ để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, đưa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về chuyển đổi số quốc gia đến từng người dân, doanh nghiệp, tạo thành đột phá chiến lược trong việc xây dựng Chính phủ số, xã hội số, doanh nghiệp số, kinh tế số hiệu quả, thiết thực ở nước ta trong thời gian tới.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Chủ trương của Đảng, Nhà nước ta về chuyển đổi số quốc gia

Trong những năm qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều nghị quyết nhằm thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Nghị quyết số 52-NQ/TW (2019) của Bộ Chính trị khóa XII khẳng định vai trò then chốt của khoa học – công nghệ và chuyển đổi số quốc gia. Văn kiện Đại hội XIII (2021–2030) tiếp tục nhấn mạnh đẩy mạnh chuyển đổi số và phát triển kinh tế số dựa trên nền tảng khoa học – công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Gần đây nhất, Nghị quyết số 57-NQ/TW (22-12-2024) xác lập bước đột phá trong phát triển khoa học – công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương do Tổng Bí thư đứng đầu. Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh chuyển đổi số là quá trình xác lập một “phương thức sản xuất số” hiện đại, tiên tiến, là động lực phát triển lực lượng sản xuất và hoàn thiện quan hệ sản xuất, đưa đất nước vươn lên mạnh mẽ trong kỷ nguyên mới.

Để hiện thực hóa chủ trương đó, Chính phủ đã thể chế hóa bằng nhiều chính sách, tiêu biểu là Quyết định 749/QĐ-TTg (2020) phê duyệt Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Mục tiêu kép

của chương trình là phát triển chính phủ số, kinh tế số, xã hội số và xây dựng doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam có năng lực toàn cầu, hướng tới tầm nhìn năm 2030: Việt Nam trở thành quốc gia số tiên phong, thịnh vượng, an toàn và nhân văn.

2.2. Một số khái niệm công cụ

2.2.1. Chuyển đổi số quốc gia

Chuyển đổi số quốc gia là một khái niệm chỉ quá trình thay đổi tổng thể và toàn diện của một quốc gia về cách sống, cách làm việc và phương thức sản xuất dựa trên các công nghệ số. Chuyển đổi số quốc gia bao gồm ba lĩnh vực chính là Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số. Mục tiêu của chuyển đổi số quốc gia là nâng cao năng lực cạnh tranh, sự phát triển bền vững và hạnh phúc của người dân.

Chuyển đổi số quốc gia có nhiều cơ hội và thách thức, cụ thể như sau:

* **Về cơ hội:** Chuyển đổi số quốc gia giúp tận dụng các công nghệ tiên tiến như dữ liệu lớn Big Data, điện toán đám mây, trí tuệ nhân tạo, internet vạn vật... để cải thiện chất lượng, hiệu quả và tiếp cận của các dịch vụ công, tăng cường giao tiếp và hợp tác giữa các cơ quan nhà nước và người dân. Chuyển đổi số quốc gia cũng giúp tạo ra những sản phẩm, dịch vụ và mô hình kinh tế mới, phù hợp với nhu cầu và xu hướng của thị trường toàn cầu. Chuyển đổi số quốc gia cũng giúp nâng cao kiến thức, kỹ năng và ý thức của người dân trong xã hội học tập.

* **Về thách thức:** Chuyển đổi số quốc gia đòi hỏi sự thay đổi lớn về nhận thức, hành vi và văn hóa của các cá nhân, tổ chức trong việc ứng dụng công nghệ số. Chuyển đổi số quốc gia cũng gặp phải những khó khăn về cơ sở hạ tầng, an ninh mạng, bảo mật thông tin và bảo vệ quyền riêng tư. Chuyển đổi số quốc gia cũng phải đối mặt với sự cạnh tranh khốc liệt từ các quốc gia khác trong khu vực và thế giới.

2.2.2. Khái niệm chính quyền số; xã hội số; kinh tế số

* **Chính quyền số:** Chuyển đổi số là việc ứng dụng công nghệ thông tin vào việc quản lý, hoạt động cũng như theo dõi của các cơ quan, ban ngành. Chuyển đổi số sử dụng dữ liệu và hệ thống công nghệ số nhằm thay đổi trải nghiệm người sử dụng với các dịch vụ công do Nhà nước cung cấp. Việc thay đổi hệ thống công nghệ cũng làm thay đổi nghiệp vụ, mô hình và phương thức hoạt động của bộ máy cơ quan nhà nước.

* **Xã hội số:** Được thể hiện trên các lĩnh vực như:

- **Công dân số:** là công dân có khả năng truy cập các nguồn thông tin số, khả năng giao tiếp trên môi trường số, kỹ năng số cơ bản, mua bán hàng hóa trên mạng, chuẩn mực đạo đức trong môi trường số, bảo vệ thể chất và tâm lý trước các ảnh hưởng từ môi trường số, quyền và trách nhiệm trong môi trường số, định danh và xác thực, dữ liệu cá nhân và quyền riêng tư trong môi trường số.

- **Y tế số:** là khám chữa bệnh từ xa, phân tích, giải mã bản đồ gen để từ đó cung cấp thuốc men và dịch vụ y tế được cá thể hóa cho mỗi người dân.

- **Giáo dục số:** là người học nghe giảng bài trực tuyến và trao đổi bài trực tuyến.

- **Xã hội số** là xã hội có công dân số tham gia vào quá trình y tế số, giáo dục số, giao tiếp xã hội trên môi trường số.

* **Kinh tế số:** Là phát triển doanh nghiệp công nghệ số, chuyển dịch vụ từ lắp ráp, gia công về công nghệ thông tin sang làm sản phẩm công nghệ số, công nghiệp 4.0, phát triển nội dung số, công nghiệp sáng tạo, kinh tế nền tảng, kinh tế chia sẻ, thương mại điện tử và sản xuất thông minh, tạo ra sản phẩm Made in VietNam.

Kinh tế số gồm những ngành công nghiệp công nghệ số, ngành công nghiệp viễn thông, ngành bán hàng hóa dựa trên các nền tảng công nghệ số mà ta vẫn gọi là thương mại điện tử, ngành bán dịch vụ dựa trên các nền tảng số mà ta vẫn gọi kinh doanh số như dịch vụ đặt phương tiện giao thông, dịch vụ đặt nhà hàng, khách sạn.

2.3. Lợi ích và tầm quan trọng của chuyển đổi số

* Lợi ích của chuyển đổi số

Chuyển đổi số góp phần thu hẹp khoảng cách số và tạo cơ hội bình đẳng cho người dân trong tiếp cận dịch vụ, giáo dục và tri thức thông qua phát triển Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số. Nhờ dữ liệu và công nghệ số, Chính phủ hiểu rõ nhu cầu người dân hơn, từ đó nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ và chăm sóc. Kinh tế số mở ra cơ hội thị trường chưa từng có: người dân với một chiếc điện thoại thông minh và kết nối Internet có thể trở thành doanh nghiệp, tiếp cận hàng triệu khách hàng toàn cầu qua thương mại điện tử. Xã hội số, được thúc đẩy bởi công nghệ số và sự bùng nổ thông tin, tác động đến toàn bộ hoạt động xã hội – từ nhà nước, kinh tế đến từng người dân – và bao gồm cả công dân số lẫn văn hóa số. Chuyển đổi số còn giúp xóa bỏ rào cản địa lý, nâng cao chất lượng cuộc sống, từ chăm sóc sức khỏe kịp thời đến các hình thức giải trí an toàn và phong phú.

* Tầm quan trọng của chuyển đổi số

Chuyển đổi số đang làm thay đổi nhận thức của các nhà lãnh đạo, những người quyết định hướng đi và thành công của tổ chức. Nhận thấy vai trò quan trọng của chuyển đổi số trong nâng cao hiệu quả hoạt động và đảm bảo an ninh quốc gia, nhiều quốc gia đã nhanh chóng bước vào cuộc đua chuyển đổi số. Đối với doanh nghiệp, lợi ích dễ thấy là giảm chi phí, mở rộng tiếp cận khách hàng, hỗ trợ ra quyết định nhanh, tối ưu hóa hiệu suất làm việc và nâng cao năng lực cạnh tranh. Doanh nghiệp hướng tới 5 mục tiêu chính: tăng tốc ra thị trường, củng cố vị thế cạnh tranh, tăng trưởng doanh thu, nâng cao năng suất nhân viên, và giữ chân khách hàng. Với người dân, chuyển đổi số làm thay đổi cách sống, làm việc và giao tiếp; với nhà nước, nó thay đổi trải nghiệm người dùng, quy trình nghiệp vụ và phương thức hoạt động của cơ quan quản lý. Để chuyển đổi số thành công, cần sự vào cuộc quyết liệt của cả hệ thống chính trị, mỗi cán bộ, đảng viên và người dân phải chủ động học hỏi, nâng cao trình độ, sẵn sàng tham gia và góp phần thực hiện thành công chuyển đổi số quốc gia.

2.4. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền chuyển đổi số quốc gia trong giai đoạn hiện nay

Một là, tuyên truyền về chuyển đổi số trên đa kênh, đa nền tảng

Theo thống kê của Bộ Thông tin và Truyền thông, cả nước ta hiện có khoảng 78,5 triệu người sử dụng internet, 73 triệu người sử dụng mạng xã hội, nhóm công nghệ số cộng đồng đã phát triển đến thôn, bản, khu dân cư. Điều này cho thấy dữ liệu số, văn hóa số đang ngày càng gắn chặt với đời sống xã hội. Các cấp, các ngành cũng như cả hệ thống chính trị có phương pháp phù hợp nhằm tăng hiệu quả tuyên truyền về chuyển đổi số trên đa kênh, đa nền tảng.

Tuyên truyền về chuyển đổi số trên đa kênh, đa nền tảng thường xuyên, liên tục là việc làm cần thiết để người dân được cập nhật thường xuyên thông tin về chuyển đổi số, tiếp cận dễ dàng các nền tảng số có ích và học hỏi các giải pháp chuyển đổi số hiệu quả.

Đài phát thanh, đài truyền hình quốc gia và các đài địa phương xây dựng, thực hiện chuyên mục về chuyển đổi số với các tin bài về lợi ích, tầm quan trọng của chuyển đổi số đối với người dân, doanh nghiệp, cảnh báo an toàn trên không gian mạng, kết nối số,...

Triển khai tuyên truyền trên nền tảng mạng xã hội như: Zalo, Fanpage, Youtube,...

Trong thời đại số hóa ngày nay, chuyển đổi số trở thành một xu thế tất yếu không thể phớt lờ. Việc tuyên truyền cho người dân về chuyển đổi số trên đa kênh, đa nền tảng là cần thiết để nhanh chóng đưa chuyển đổi số lên lời vào từng ngõ ngách của cuộc sống. Đồng thời, đây là cách đảm bảo rằng mọi người dân đều có thể nhận biết và hiểu rõ về lợi ích, tầm quan trọng của chuyển đổi số, từ đó góp sức đẩy nhanh quá trình đưa Việt Nam trở thành một quốc gia hiện đại, hùng cường, thịnh vượng.

Hai là, nhân rộng mô hình tuyên truyền chuyển đổi số thành công và những cách làm hay, sáng tạo hiệu quả ở các địa phương trong cả nước để các địa phương khác học tập

Đây là một cách làm hay, phát huy được trí tuệ, sức sáng tạo, bản lĩnh, khát vọng của một dân tộc có trên 4000 năm lịch sử dựng nước và giữ nước. Chúng ta đã đoàn kết để bảo vệ Tổ quốc, giờ đây chúng ta cần đoàn kết hơn nữa để xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong kỷ nguyên mới – kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Mặt khác, với văn hoá của người phương Đông rất giàu tình cảm, với họ “một tấm gương sống còn có giá trị hơn trăm bài diễn văn tuyên truyền”. Việc tuyên truyền, nhân rộng mô hình về chuyển đổi số thành công, những cách làm hay, sáng tạo sẽ giúp lan toả và có hiệu ứng tích cực đến cộng đồng.

VD1: Trong năm 2024, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Quảng Trị thí điểm tổ chức lớp bồi dưỡng lý luận chính trị, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên công tác tại cơ sở bằng hình thức trực tuyến. Hoạt động chuyển đổi số trong giảng dạy lý luận chính trị này đã giúp địa phương tiết kiệm được ngân sách, mở rộng số lượng học viên được đào tạo.

Từ kết quả của “mô hình Quảng Trị”, đồng chí Nguyễn Trọng Nghĩa, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương cho biết: Lãnh đạo Ban rất quan tâm, ủng hộ mô hình bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên trên internet, thời gian tới, Ban Tuyên giáo Trung ương sẽ chỉ đạo các địa phương, đơn vị nhân rộng mô hình này.

VD2: Yên Bái là địa phương đi đầu trong cả nước khởi động mô hình “Bình dân học AI (trí tuệ nhân tạo)”. Sau hơn một năm thực hiện, nhiều công chức của các sở, ban, ngành và địa phương trên địa bàn Tỉnh sử dụng AI như một trợ lý đắc lực. Nhất là trong ngành giáo dục, nhiều nhà trường sử dụng AI để hỗ trợ giảng dạy, học tập và sáng tạo nhiều sản phẩm trên nền tảng số.

Mô hình “Bình dân học AI” là một mô hình

quan trọng để Tỉnh thúc đẩy chuyển đổi số và phát triển kinh tế số, xã hội số. Việc triển khai rộng rãi, ứng dụng các công cụ AI sẽ tạo cú huých mạnh mẽ giúp phát triển kinh tế số, xã hội số, nâng cao hiệu suất công việc của người lao động.

VD3: Bảo tàng Lịch sử quân sự Việt Nam vừa qua đón lượng khách tham quan rất lớn nhờ ứng dụng AI trong công tác trưng bày, tuyên truyền và giáo dục. Đã có hàng trăm nghìn lượt du khách tìm đến bảo tàng trong những ngày đầu mở cửa cho thấy sức hút rất lớn của bảo tàng. Nhiều du khách cho biết công nghệ số đã giúp họ biết thông tin chi tiết về nhiều hiện vật quý trong bảo tàng.

Đây là một trong số những cách làm hay, sáng tạo của các địa phương, đơn vị trong cả nước về công tác tuyên truyền, chuyển đổi số mà chúng ta cần nhân rộng để quá trình chuyển đổi số quốc gia sớm đạt được thành công.

Ba là, xây dựng hệ thống dữ liệu chuẩn

Trong bài viết về chuyển đổi số, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: “Đẩy mạnh chuyển đổi số gắn với bảo đảm an ninh, an toàn là tất yếu khách quan để Việt Nam bứt phá trong kỷ nguyên mới”.

Thời gian qua, lợi dụng không gian mạng, các thế lực thù địch đẩy mạnh các hoạt động chống phá cách mạng Việt Nam. Theo đại diện Bộ Thông tin và Truyền thông, một trong những chiêu trò thâm hiểm nhất của chúng là xuyên tạc một phần sự thật khiến nhiều người mất cảnh giác.

Mặc dù các cơ quan chức năng đã siết chặt quản lý các nguồn tin xấu độc trên không gian mạng song yêu cầu về xây dựng hệ thống dữ liệu số tiêu chuẩn càng trở nên cấp thiết, bởi chúng ta không thể chỉ yêu cầu “công dân số” phải biết gạt lọc thông tin trong khi không có hệ thống dữ liệu chuẩn, chính thống.

Việc xây dựng dữ liệu chuẩn để chúng ta phát huy tốt nhất những ưu điểm của quá trình chuyển đổi số đồng thời khắc phục những hạn chế, bất cập mà các thế lực thù địch đang lợi dụng để chống phá công cuộc chuyển đổi số quốc gia ở nước ta.

Bốn là, nêu cao trách nhiệm của “người đứng

đầu” trong lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động chuyển đổi số; xác định chuyển đổi số là nhiệm vụ trọng tâm, lâu dài và xuyên suốt của cơ quan, đơn vị, địa phương; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin để nâng cao hiệu quả cung ứng dịch vụ công trực tuyến phục vụ người dân và doanh nghiệp.

Năm là, thực hiện rà soát, bổ sung, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật nhằm điều chỉnh các mối quan hệ mới phát sinh trong quá trình chuyển đổi số; xây dựng cơ chế, chính sách thúc đẩy phát triển các doanh nghiệp công nghệ số, khuyến khích đổi mới, sáng tạo; thu hút các doanh nghiệp công nghệ số đầu tư vào nước ta; triển khai thống nhất sử dụng các nền tảng số trong phạm vi toàn quốc.

Sáu là, tập trung đào tạo, bồi dưỡng, thu hút nguồn nhân lực công nghệ thông tin chất lượng, sẵn sàng tham gia vào quá trình chuyển đổi số. Chủ động liên kết với các viện, trường, trung tâm nghiên cứu và các đối tác trong và ngoài nước, đẩy mạnh hợp tác để đào tạo nguồn nhân lực phục vụ quá trình chuyển đổi số. Đặc biệt, cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và quá trình thực hiện chuyển đổi số ở Việt Nam đã và đang phát triển mạnh mẽ, đặt ra yêu cầu bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, kỹ năng về quản trị hiện đại, thích ứng với chuyển đổi số cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức của chính quyền các cấp.

III. KẾT LUẬN

Chuyển đổi số là xu thế tất yếu và đòi hỏi khách quan của sự phát triển trong thời đại ngày nay, mở ra cơ hội cho các quốc gia bứt phá vươn lên. Tại Việt Nam, tiến trình chuyển đổi đang diễn ra rất mạnh mẽ, sâu rộng trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 đã đặt ra mục tiêu kép là vừa phát triển Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số, vừa hình thành các doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam có năng lực đi ra toàn cầu.

Để hiện thực hoá mục tiêu trên, trong thời gian tới chúng ta cần thực hiện đồng bộ các giải pháp có tính chiến lược để công cuộc chuyển đổi số quốc gia ở nước ta nhanh chóng thành công.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1*, tr. 145, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
2. Hồ Tú Bảo, Nguyễn Huy Dung, Nguyễn Nhật Quang (2020), *Hỏi đáp về chuyển đổi số*, tr.44, Nxb Thông tin và Truyền thông, Hà Nội.
3. Bùi Quang Tuấn, Hà Huy Ngọc (2022), *Chuyển đổi số: Kinh nghiệm quốc tế và lộ trình cho Việt Nam*, tr.56, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
4. Tô Lâm: *Chuyển đổi số - động lực quan trọng phát triển lực lượng sản xuất, hoàn thiện quan hệ sản xuất đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới*, Tạp chí Cộng sản điện tử, ngày 2-9-2024, https://tapchicongsan.org.vn/web/guest/media-story/-/asset_publisher/V8hhp4dK31Gf/content/chuyen-doi-so-dong-luc-quan-trong-phat-trien-luc-luong-san-xuat-hoan-thien-quan-he-san-xuat-dua-dat-nuoc-buoc-vao-ky-nguyen-moi